

FNV MAGAZINE

MAGAZINE VOOR LEDEN

#4 | 2015

OMGEKEERD BOUWEN

Sloopklus in Zwolle vereist
concentratie en gevoel

FNV
Bouw

IN BEELD

'SLOPEN IS GEVOEL'

Ziekenhuis de Weezenlanden in Zwolle afbreken is geen alledaagse klus. Slopers demonteren operatiekamers en het mortuarium. Maar timmeren ook een overwinteringsverblijf voor een vleermuizenkolonie. Stoere jongens hoor, die slopers. Maar er komt bij hun werk een hoop gevoel kijken.

TEKST MARIJKE VAN DER LINDE - BEELD MARTIN DE BOUTER

HET OUDE ZIEKENHUIS VOLDEED NIET MEER AAN DE NIEUWE VEILIGHEIDSNORMEN IN DE GEZONDHEIDSZORG EN BELANDDE OP DE SLOOPLIJST. BOVERHOFF SLOOPWERKEN, ERVAREN MET DE SLOOP VAN GROTE ZORGCOMPLEXEN, HAALDE DE AANBESTEDING BINNEN.

'DAAR ZATEN DE VLEERMUIZEN, ACHTER DE GEVELS', VERTELT UITVOERDER OLAF DE VRIES. SLOPERS HAKKEN DE BUITENLAAG VAN HET GEBOUW HEEL VOORZICHTIG WEG.

Het hoofdgebouw is leeg en donker. Elektriciteitskabels, verwarmingsradiatoren, vensterbanken, plafonds: alles is eruit gesloopt. De zaklamp van uitvoerder Olaf de Vries van Boverhoff Sloopwerken verlicht delen van de kale gangen en verpleegkamers. 'We hebben allemaal herinneringen aan dit gebouw, goede en slechte', vertelt hij. Om die reden mochten medewerkers zelf kiezen of ze wilden helpen met het demonteren van het mortuarium. De een vond het interessant, de ander angstaanjagend. De Vries: 'Je haalt sectietafels uit elkaar waar dode mensen op hebben gelegen. Zeker wanneer een van die mensen

een familielid was, komt het heel dichtbij. Mijn vader lag hier in het mortuarium. Ik moest wel even slikken en mijn verstand op nul zetten toen we daar aan het werk gingen.'

VLEERMUISKOLONIE

Ook de vleermuiskolonie, die tussen de spouwen van het oude ziekenhuis leeft, maakt dit project anders dan anders. Vleermuizen zijn in Nederland beschermd: als een deel van de kolonie sterft, duurt het zo'n 500 jaar voordat deze zich weer hersteld heeft. Dus moeten de slopers maatregelen treffen om de dieren in leven te houden. 'Met eenrichtings-

DE ENTREE VAN HET HOOFDGEBOUW - WAAR DE VRIES JAREN GELEDEN HOORDE DAT ZIJN SCHOONMOEDER ONGENEESLIJK ZIEK WAS - IS HALF AFGEBROKEN. GEVELS, FUNDERINGEN EN OPERATIEKAMERS ZIJN TOT PUIN VERPULVERD.

KRAANMACHINIST JACOB TIEMES TREKT HET GEBOUW - STUKJE BIJ BEETJE - UIT ELKAAR MET DE MACHINALE GRIJPARM. DAAR KOMT VEEL VERANTWOORDELIJKHEID BIJ KIJKEN. 'JE WILT NIET DAT ER IETS ONVERWACHTS INSTORT.'

DIT KLEINE PLANTJE HEEFT DE SLOOP TIJDELIJK HELEMAAL STIL GELEGD. HET IS EEN IN NEDERLAND BESCHERMDE TONGVAREN.

deurtjes in de muren en overwinteringsbakken in de bomen en overige gebouwen lokken we de vlemuizen telkens uit het gebouw dat gesloopt gaat worden', legt De Vries uit.

Op de derde verdieping plakt sloper Marco Giethoorn de trapenhuisen af om de vlemuizen buiten te houden. Ook timmerde hij overwinteringsbakken voor de beestjes. 'Het is wel leuk om tussen het slopen door iets te timmeren', vindt hij. Giethoorn heeft goede herinneringen aan het ziekenhuis. 'Mijn schoonmoeder herstelde in een verpleegkamer op deze gang. Ik nam het kamerbordje mee voor haar als souvenir'

Naast vlemuizen ontdekten ecologen tongvarenen in de muren van het ziekenhuis, en ook die zijn in Nederland beschermd. 'Voordat de sloop van start kon gaan, moesten we eerst heel voorzichtig alle varens uit de muren hakken en verpotten. Best frustrerend dat zo'n plantje de hele boel stil legt', zegt De Vries.

OMGEKEERD BOUWEN

Buiten knabbelt kraanmachinist Jacob Tiemes het entreegebouw weg met de sloopmachine en sorteert vrijkomende materialen: steen bij steen, hout bij hout, gips bij gips. 'Alles wordt gerecycled', zegt uitvoerder De Vries.

FOTOREPO

'JE KOMT HIER VAN ALLES TEGEN. DE ENE KEER SLOOP JE EEN PLAFOND ERUIT, DE ANDERE KEER DEMONTEER JE EEN OPERATIEKAMER. HET MOOIE IS DAT ALLES EEN NIEUWE BESTEMMING KRIJGT', VERTELT COMMERCEEL MANAGER ERIK ZWERVER.

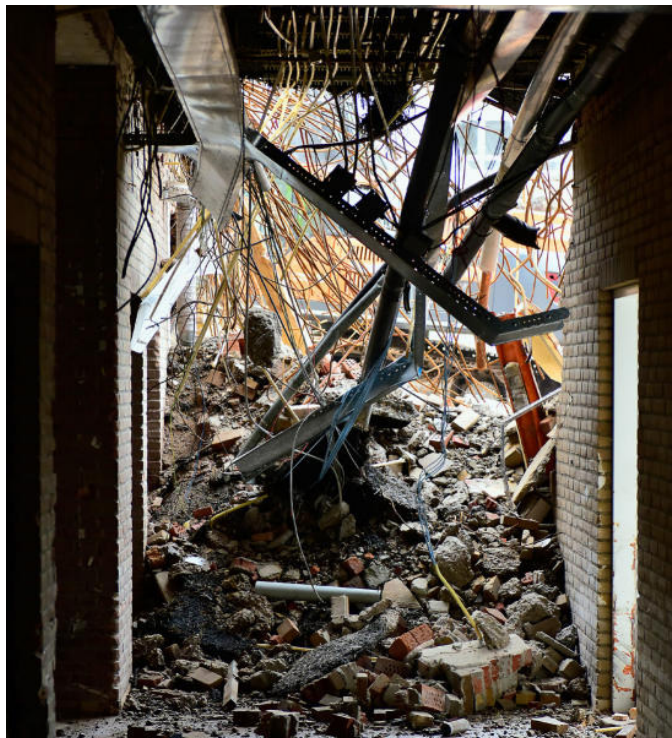
'Bruikbare artikelen schenken we aan goede doelen. Waardevolle spullen als rontgenschermen en operatielampen verkopen we aan ziekenhuizen in landen als Ghana: daar is onze verouderde apparatuur hightech.'
Stukje bij beetje halen de slopers het ziekenhuis uit elkaar. Er komt geen sloopkogel of explosie aan te pas. 'Slopen is hier omgekeerd bouwen. Dat heeft als voordeel dat je meer controle hebt', vertelt commercieel manager Erik Zwerver van Boverhoff.

INSPLEN OP HET MOMENT

Chauffeur Johan Nikkels plaatst containers met ijzer op zijn vrachtwagen. Hij zorgt ervoor dat de containers op de bouwplaats op tijd gelegeerd zijn, anders stagneert de sloop. Zwerver: Anders dan bij bouwen is het lastig in te schatten hoe iets verloopt. Je kunt verrast worden door plafonds die niet op de tekeningen stonden, verborgen funderingen of vloermuizen. Je moet inspelen op het moment: slopen is gevoel.'

MET DEZE MACHINE KUN JE LEZEN EN SCHRIJVEN. DE GRIJPARM ZOU BIJ WIJZE VAN SPREKEN DE HELM VAN JE HOOFD KUNNEN PLUKKEN EN DUS OOK DE DUNSTE LATJES UIT HET PUIN.

DE BINNENKANT VAN DE ENTREE IS VOLLEDIG GESTRIPT. DEUREN, PLAFONDS, TOILETTEN, ALLES IS WEGGEGEVEN, VERKOCHT OF NAAR DE STORT GEBRACHT.

'SLOPEN IS HIER OMGEKEERD BOUWEN'

VLEERMUIZEN HOUDEN VAN DONKERE PLEKJES UIT DE TOCHT. DE SLOPERS ZORGEN DAARVOOR.